

IEDEREEN VREDESAMBASSADEUR

**WEST
VREDES HOEK**

west-vlaanderen
de gedreven provincie

LIEVE DEMERRE

ALVERINGEM

Lieve Demerre (71) had zich haar pensioen anders voorgesteld. Na een actief leven in Brussel keerde zij terug naar het geboortehuis in Alveringem. Om rustig uit te bollen vond ze nog geen tijd. Sinds 2016 begeleidt Lieve enkele oorlogsvluchtelingen uit Afghanistan, Syrië en Somalië. Papieren regelen, taxichauffeur, raadgever, vertrouweling, wegwijzer, taallerares, kortom voor alles is zij de vraagbaak. Alsof het haar eigen kinderen waren. Haar beschermelingen noemen haar dan ook Mama Lieve.

De band met Alveringem, waar zij opgroeide, heeft Lieve Demerre nooit verbroken. Haar ouders waren er ook altijd gebleven. Lieve werkte en woonde haar hele leven in Brussel.

Ze was regieassistente op de VRT, later ook tv-producer van kinderprogramma's. Ketnet heet het nu. Wie kent er niet "De Boomhut", met Alida Neslo? Dat was Lieves bekendste programma.

Toen haar ouders er niet meer waren, werd het rijkhuisje in Alveringem een tweede verblijf. Zowat gelijk met haar pensionering werd de man van Lieve ongeneeslijk ziek. In 2014 besloot Lieve definitief terug te keren naar het ouderlijke huis. Wist zij veel wat een avonturen haar te wachten stonden...

Van buddy tot 'mama'-voor-alles

Het begon zo'n vijf jaar geleden met een oproep van het OCMW. Ze zochten buddy's om enkele gestrande vluchtelingen wegwijz te maken in Alveringem.

'Ik had hier wel eens een donker kereltje voorbij zien fietsen,' herinnert Lieve Demerre zich, 'maar had geen idee dat er in dit afgelegen dorp ook asielzoekers woonden. Dus ja, waarom niet? Buddy... mensen helpen integreren. Er waren twee mannen,' vertelt ze. 'Bassam, een vijftiger uit Syrië, en Shabir, een dertiger uit Somalië.'

Lieve nam het duo meteen mee naar de Avond van de Vrijwilliger. Zo kom je onder de mensen. Ze moet lachen als ze eraan terugdenkt. Shabir, die al Nederlands leerde, vertaalde voor

'Ik heb de familie Babak in mijn hart gesloten.'

Bassam. Ze hebben elk hun taal, maar begrijpen Arabisch. Kort daarna nam ze Bassam 'die in alles geïnteresseerd is' ook mee naar de kerstavond in Steenkerke, met Willem Vermandere. Via een andere vluchteling, die ze er troffen, en na een paar glazen glühwein liet Bassam eindelijk iets meer los over zijn verleden.

Verborgen verdriet

'Compassie helpt weinig, maar het kan een stap zijn naar begrip voor asielzoekers,' vindt Lieve. 'Pas toen ik Bassam beter leerde kennen, begreep ik hoe hij uit Syrië gevlucht was. De man kwam uit een welgesteld milieu, fruitboeren met boomgaarden. De oorlog verwoestte alles. Ook zijn leven. Bassams verhaal is tragisch. Hij moest vluchten voor zijn leven, zonder zijn vrouw en de volwassen kinderen. Ondanks veel verkropt verdriet is Bassam erg sociaal. Iedereen in Alveringem kent hem, en hij kent alleman, omdat hij overal komt, ook op café. Maar zijn Nederlands wil niet echt vlotten. Zo blijft hij ook sukelen, met brieven, facturen en allerlei administratie.

'Voor hem is dat een lijdensweg,' legt Lieve uit. 'Paperassen kan hij niet lezen. Dubbele of te dure telefoonabonnementen, onbetaalde rekeningen, aanmaningen... De deurwaarders stonden al klaar. Beetje bij beetje heb ik alles kunnen opruimen en bemiddelen. Mensen als Bassam kunnen niet alleen overleven. Intussen vond hij een job in de Kringwinkel.'

Chauffeur, raadvrouw en jobcoach

Lieves rol van buddy bleef gestaag groeien. Nu helpt zij de vluchtelingen vooral in eigen naam. Er zijn grenzen aan wat de lokale overheid, zoals het OCMW kan en mag doen, weet Lieve. Voor haar stopt het daar niet. Alsof het om haar eigen kinderen gaat – die zij trouwens nooit heeft gehad – bekomert zij zich om "haar" vluchtelingen en zoekt zij voor alles een oplossing. Liefst via de kortste, meest praktische weg. Neem nu het geval van Shabir, een jonge man uit Somalië. In de hoofdstad Mogadishu verkocht hij telefoonkaarten om te overleven. Tot de terreurgroep Al-Shabaab hem daarom verdacht van spionage en in de gevangenis gooide. 'Op een keer begon hij te snikken toen hij de cover van de Humo zag. Er stonden tralies op,' herinnert zij zich. Toen pas vertelde hij alles. Hoe hij ontsnapte en maar één keus had: het land uitvluchten.

Hoe kon Lieve hem in Alveringem helpen?

'Ik vroeg hem wat hij graag deed,' vertelt Lieve. 'Dat was voetbal.' Dus trok zij naar de gemeente met een praktisch voorstel: 'Als voetbal hem in contact brengt met onze mensen, dan moet hij voetbalschoenen kunnen kopen.' Lieve mocht met Shabir winkelen en kocht ook wat sportkleden.

'Een tijdlang trainde de jongen hier in de lokale ploeg, maar voor de competitie had hij weer niet de juiste papieren. Ach,' zucht ze, 'er zijn altijd regeltjes en bezwaren, ik snap het wel, maar met wat goede wil kun je veel oplossen.' Terwijl we met Lieve Demerre in het gezellig ingerichte huisje praten, krijgt ze een sms'je. Weer een van "haar" mensen die laat weten wanneer de trein in Veurne aankomt.

'Die haal ik straks op,' signaleert ze. 'Dat is één van mijn rollen, chauffeur zijn. En bemiddelaar, jobcoach, kenner ook van diplomatieke papieren, pleitbezorger voor hun huisvesting, hulpje bij de taallessen, noem maar op,' vertelt Lieve.

Vredesambassadeur? Op mijn niveau dan...

'Ik probeer met raad en daad rust te brengen in hun hoofd,' zegt ze, 'binnen mijn beperkte mogelijkheden. Is dat Vredesambassadeur zijn? Oké dan. Maar niet alles lukt. Wat we met Shabir, die jonge Somaliër, bereikt hebben, stemt mij tevreden.'

Enthousiast vertelt Lieve de lange weg die zij aflegden, vanaf dat eerste paar voetbalschoenen tot nu. Hij heeft nu de juiste papieren, kon trouwen met zijn Somalische verloofde, die in Oeganda zat, en nu vormen ze een gelukkig koppel in een sociaal appartementje. Dit jaar wordt hij zelfs Belg. Shabir heeft nu vast werk sinds 2018, in Leisele. Arbeidsbemiddeling is een verhaal op zich, vaak met Lieve in de hoofdrol.

't Is familie

Momenteel heeft zij de handen vol met een Afghaans gezin. Bassam, die het hele dorp kent, verkondigt overal: 'Mama Lieve helpt.' Zo kwam zij in contact met het gezin Babak, dat een onderkomen vond in de vroegere pastorie, het LOI voor asielzoekers (*Lokaal Opvanginitiatief, nvdr*). Bovenop de hulp van de gemeente steunt Lieve het gezin met advies, als dossierbemiddelaar, boekhouder, contact voor alles en nog wat... 'Is het niet prachtig,' glundert Lieve, 'dat de moeder binnenkort haar rijexamen aflegt?! Onvoorstelbaar voor een vrouw die aan de terreur in haar land ontsnapt is, waar vrouwen haast niets mogen. En de kleine meisjes worden fantastisch opgevangen in de dorpschool. Een van de gezinsleden studeert nu zelfs verpleegkunde. Zulke grote stappen kunnen wij ons niet voorstellen'.

Of het haar nooit te veel wordt? willen we weten.

'Ik krijg meer terug dan ik kan geven. Dat heeft me verrast. Voor de kinderen en kleinkinderen ben ik een oma, echt familie. En ik voel het ook zo.'

Altijd oorlog, altijd vluchtelingen

'Is het niet vreemd?' besluit Lieve Demerre. 'In deze streek, die historisch zo beladen is door oorlog, vangen we oorlogsvluchtelingen op. Vreemd, maar logisch, toch? Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden in Alveringem 1170 daklozen opgevangen. Dan zijn enkele asielzoekers vandaag toch geen probleem? In mijn eigen kleine kring, bij de buurvrouw, bij mijn tuinman, op dorpsniveau voel ik een openheid groeien. Waar sommigen schrik hadden van "het onbekende", voel ik nu begrip. Dat volstaat voor mij. En noem je mij dan een Vredesambassadeur? Goed. Ik heb er vrede mee.'

Iedereen vredesambassadeur

BIJDRAGEN AAN EEN
GEWELDLOZE MAATSCHAPPIJ

EEN (KERN)WAPENVRIJE WESTHOEK

AANDACHT VOOR EVENWICHT
TUSSEN MENS EN PLANEET

EEN GASTVRIJE WESTHOEK

Iedereen VREDESAMBASSADEUR

